

VAT 2020 w samorządach

Janina Fornalik

doradca podatkowy, partner w spółce doradztwa podatkowego
MDDP

WEBINARIUM DOSTĘPNE TAKŻE W

Plan prezentacji

- Nowy wykaz podatników VAT (biała lista) i obowiązki dla JST
- Obowiązkowy split payment od 1 listopada 2019 r.
- Zmiany dotyczące kas fiskalnych, obowiązkowy NIP na paragonie
- Nowa matryca stawek VAT i wiążąca informacja stawkowa
- Deklaracja VAT w formie JPK_VAT i nowe kary za błędy
- Najnowsze orzecznictwo w zakresie VAT w jednostkach samorządu terytorialnego

Podsumowanie zmian 2019/2020

2019

2020

1 września 1 listopada

1 stycznia

1 kwietnia

1 lipca

1. Ustawa z 12 kwietnia 2019 (**biała lista**) - z wyjątkiem części przepisów dotyczących CIT, PIT i Ordynacji podatkowej z dniem 1 stycznia 2020 r.

(**zob. 1a**).
8. Ustawa z 4 lipca 2019 (**Kozuba-pierwsze zasiedlenie, nowa obniżona wysokość sankcji - 15%**).

4. Ustawa z 9 sierpnia 2019 **split payment** oraz
3. **matryca stawek - w zakresie WIS i zmiany stawek dla wydawnictw.**

1a. Część przepisów „**białej listy**” dotyczących **CIT, PIT i Ordynacji podatkowej.**

4. Ustawa z 9 sierpnia 2019 (**split payment - w zakresie sankcji w podatkach dochodowych**).

6. Ustawa z 4 lipca 2019 (**paragony z NIP, faktury**).

9. Projekt ustawy z 24 czerwca 2019 (**quick fixes**).

7. Ustawa z 15 marca 2019 r. - **kasy on line** (i późniejsze terminy).

2. Ustawa z 9 sierpnia 2019 (**matryca stawek - w zakresie wysokości stawek VAT**).

5. Ustawa z 4 lipca 2019 (**JPK_VAT**) - duzi podatnicy.

5. **Rozporządzenie MF** w sprawie szczegółowego zakresu danych zawartych w deklaracjach podatkowych i w ewidencji w zakresie podatku od towarów i usług.

5. Ustawa z 4 lipca 2019 (**JPK_VAT**) - pozostali podatnicy.

Nowy wykaz podatników VAT (biała lista) i obowiązki dla JST

- ✓ **Od 1 września 2019 r. wprowadzenie jednego rejestru podatników VAT**
- ✓ **Rozszerzenie zakresu danych w rejestrze o:**
 - numery rachunków rozliczeniowych
 - podstawę prawną odmowy rejestracji, wykreślenia z rejestru oraz przywrócenia rejestracji na VAT
- ✓ **Możliwość sprawdzenia podmiotu na określony dzień (w okresie 5 lat wstecz)**
- ✓ **Narzędzie do wykazania należytej staranności w zakresie VAT**

Nowy wykaz podatników VAT (biała lista) i obowiązki dla JST

DANE W WYKAZIE

Status podatnika VAT (czynny, zwolniony, wykreślony, przywrócony)

Numery rachunków rozliczeniowych

Podstawa prawna odmowy rejestracji, wykreślenia, przywrócenia na VAT podatnika

Możliwość prześledzenia historii każdego podatnika, data rejestracji, odmowy rejestracji itd.

Dane podmiotu (firma, REGON, NIP, KRS, siedziba, osoby uprawnione do reprezentacji, itd.)

Nowy wykaz podatników VAT (biała lista) i obowiązki dla JST

Nowe obowiązki podatników dokonujących płatności z tytułu transakcji o wartości równej/ pow. 15 tys. zł

- weryfikacja numerów rachunków rozliczeniowych kontrahentów,
 - dokonanie zapłaty należności na rachunek z białej listy,
- z wyjątkiem rozliczenia w formie kompensat, kartą kredytową, płatniczą.

Od 1 stycznia 2020 r. sankcje za płatności na rachunek spoza Wykazu:

- sankcje VAT: solidarna odpowiedzialność nabywcy,
- sankcje CIT/PIT: brak prawa zaliczenia do kosztów uzyskania przychodu.

Dotyczy również płatności dokonywanych w ramach faktoringu.

Od 1 września 2019 r. – formalnie brak sankcji, ale w praktyce może wskazywać na niedochowanie należytej staranności w relacjach z kontrahentem i podważenie prawa do odliczenia VAT

MF: „do 31 grudnia 2019 r. korzystanie z Białej listy jest fakultatywne i nie rodzi konsekwencji”

Nowy wykaz podatników VAT (biała lista) i obowiązki dla JST

Brak sankcji w przypadku dokonania płatności z pominięciem rachunku z wykazu:

- **dokonanie zapłaty z zastosowaniem mechanizmu podzielonej płatności wyłącza odpowiedzialność solidarną VAT,**
- **zawiadomienie o zapłacie należności na rachunek spoza wykazu do naczelnika urzędu skarbowego właściwego dla wystawcy faktury w ciągu trzech dni od dnia zlecenia przelewu,**
- **zawiadomienie musi zawierać:**
 - ✓ **nazwę i adres siedziby** nabywcy towaru / usług,
 - ✓ **nazwę, adres oraz NIP** wystawcy faktury,
 - ✓ **numer rachunku**, na który dokonano zapłaty należności,
 - ✓ **wysokość zapłaconej należności i dzień zlecenia przelewu** na ten rachunek.

Obowiązkowy split payment od 1 listopada 2019 r.

- ✓ Decyzja derogacyjna Rady UE obejmuje okres **od 1 marca 2019 r. do 28 lutego 2022 r.**
- ✓ Mechanizm obligatoryjny nadal tylko w relacjach między przedsiębiorcami **(B2B)**.
- ✓ Obowiązkowy VAT split payment obejmie wyłącznie transakcje rozliczane **za pomocą przelewów bankowych**
 - nie obejmuje kompensat
 - uwaga na płatności kartą płatniczą
- ✓ Konieczność **otworzenia rachunków rozliczeniowych w złotych** (nawet przez zagranicznych przedsiębiorców i osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą).
- ✓ **Brak możliwości umownego wyłączenia obowiązkowego MPP.**
- ✓ **Limit 15.000 zł** – płatność za nabyte towary lub usługi wymienione w załączniku nr 15, udokumentowane fakturą, w której kwota należności ogółem stanowi kwotę o której mowa w art. 19 ustawy Prawo przedsiębiorców (15.000 zł)

Obowiązkowy split payment od 1 listopada 2019 r.

Likwidacja załączników nr 11, 13, 14 do ustawy o VAT.

Dodanie nowego załącznika nr 15.

- **Objęcie MPP towarów i usług wrażliwych:**

- w miejsce odwrotnego obciążenia,
- w miejsce solidarnej odpowiedzialności,
- dodanie nowych transakcji.

- **Przykładowy zakres MPP (150 pozycji załącznika nr 15):**

- węgiel kamienny i brunatny,
- elektronika: komputery, odbiorniki telewizyjne, aparaty fotograficzne, terminale, monitory, projektory (szerszy zakres)
- akumulatory, części do silników, wybrane części i akcesoria samochodowe i do motocykli,
- odpady z tworzyw sztucznych,
- roboty ogólnobudowlane (nie tylko świadczone przez podwykonawców)

Obowiązkowy split payment od 1 listopada 2019 r.

Obowiązek zamieszczenia specjalnego oznaczenia na fakturach – „mechanizm podzielonej płatności”

- faktura wystawiona na rzecz podatnika,
- kwota należności ogółem wynosi co najmniej 15 tys. zł,
- faktura dokumentuje nabycie towarów lub usług wymienionych załączniku nr 15 do ustawy o VAT,
- płatność za daną fakturę dokonywana jest przelewem bankowym.

PRZYKŁAD: Kwota należności za laptop wynosi 1.230 zł brutto (1.000 zł netto + 230 zł VAT), a wartość brutto całej faktury wynosi 16.000 zł - wówczas taka faktura powinna mieć oznaczenie „mechanizm podzielonej płatności”.

Ministerstwo Finansów dla Dziennika Gazeta Prawna: „Sprzedawca, który tylko częściowo zbywa towary i usługi wrażliwe, będzie mógł wszystkie faktury oznaczać słowami *mechanizm podzielonej płatności*. Co więcej nie naruszy prawa, gdy zastosuje takie oznaczenie, mimo, że w ogóle nie musi tego robić”.

Obowiązkowy split payment od 1 listopada 2019 r.

- ✓ Możliwość dokonywania **przelewów zbiorczych**
- ✓ **Okres nie krótszy niż jeden dzień i nie dłuższy niż jeden miesiąc** (kalendarzowy)
- ✓ **Komunikat przelewu:**
 - obejmuje wszystkie faktury **wystawione** dla podatnika w danym okresie od jednego dostawcy,
 - zawiera całą kwotę podatku VAT wykazanego na tych fakturach,
 - w miejsce numer faktury – **okres, za który dokonuje płatności w miejsce numerów faktur.**

Przelew zbiorczy = wszystkie faktury od danego dostawcy

Obowiązkowy split payment od 1 listopada 2019 r.

Możliwość regulowania środkami znajdującymi się na rachunku VAT innych niż VAT należności publicznoprawnych:

- podatku dochodowego od osób prawnych,
- **podatku dochodowego od osób fizycznych,**
- podatku akcyzowego, należności celnych,
- **składek na ubezpieczenie społeczne.**

Kompensaty:

- **różnicę po dokonaniu potrącenia należy uregulować w MPP,** jeżeli faktura zawierała pozycje z załącznika nr 15 do ustawy i łączna wartość przekraczała 15 tys. zł brutto.

Zaliczki – płatność przed wystawieniem faktury

- komunikat przelewu: numer faktury = „**zaliczka**”
- podatnik powinien być w stanie **udowodnić**, że płacona przez niego zaliczka **dotyczy konkretnej faktury**, którą otrzymał po zapłacie zaliczki

Obowiązkowy split payment od 1 listopada 2019 r.

➤ Brak adnotacji na fakturze „mechanizm podzielonej płatności” – sankcja dla sprzedawcy

- dodatkowe zobowiązanie podatkowe w wysokości odpowiadającej **30% kwoty podatku VAT przypadającej na dostawę towarów lub świadczenie usług wymienionych w załączniku nr 15** do ustawy wykazanej na tej fakturze.

Brak sankcji – zapłata przez nabywcę w ramach MPP.

Możliwość wystawienia dokumentu korygującego – faktury korygującej lub noty korygującej.

➤ Brak płatności w ramach MPP – sankcja dla nabywcy:

- **Dodatkowe zobowiązanie podatkowe w wysokości 30%** kwoty podatku VAT przypadającej na nabyte towary / usługi wymienione w załączniku wykazane na fakturze, której dotyczy płatność
 - **Brak sankcji – jeśli dostawca rozliczył podatek VAT z tej transakcji**
- **Brak kosztów uzyskania przychodów** w podatkach dochodowych (jeśli na fakturze była adnotacja „mechanizm podzielonej płatności”) – od 1.1.2020 r.

Obowiązkowy split payment od 1 listopada 2019 r.

Nowy art. 57c KKS

„Art. 57c. § 1. **Podatnik, który wbrew obowiązkowi, dokonuje płatności kwoty należności wynikającej z faktury z pominięciem mechanizmu podzielonej płatności, podlega karze grzywny do 720 stawek dziennych.**

§ 2. W wypadku mniejszej wagi, sprawca czynu zabronionego określonego w § 1 podlega karze grzywny za wykroczenie skarbowe.”

Eliminacja nadużyć już na etapie dokonywania transakcji uzasadnia wprowadzenie szczególnej regulacji karnej zarezerwowanej wyłącznie na jej potrzeby.

Przepis spełnia przede wszystkim funkcję prewencyjną, odstraszać od popełnienia czynu zabronionego, przez zagrożenie karą, zapobiegając tym samym unikaniu lub uchylaniu się od rozliczenia VAT oraz bezkarności w przypadku wystąpienia takich sytuacji.

Obowiązkowy split payment od 1 listopada 2019 r.

Zmiany w zakresie odpowiedzialności solidarnej – **wszystkie towary objęte załącznikiem nr 15**, które nie podlegają rozliczeniu płatności w ramach MPP (poniżej 15.000 zł)

- ✓ Odpowiedzialność podatkowa nie będzie stosowana do usług z załącznika nr 15.
- ✓ Podatnik odpowiada solidarnie wraz z podmiotem dokonującym dostawy za jego zaległości podatkowe, **w części podatku proporcjonalnie przypadającej na dostawę dokonaną na jego rzecz**, jeżeli:
 - w momencie dokonania tej dostawy podatnik wiedział lub miał uzasadnione podstawy do tego, aby przypuszczać, że cała kwota podatku przypadająca na dokonaną na jego rzecz dostawę lub jej część nie zostanie wpłacona na rachunek urzędu skarbowego
- ✓ Limit kwotowy – poniżej 15.000 zł.
- ✓ Brak kaucji gwarancyjnej.

Brak odpowiedzialności solidarnej:

- zaległość sprzedawcy nie wiąże się z uczestnictwem w nierzetelnym rozliczaniu podatku w celu odniesienia korzyści majątkowej albo
- płatność w MPP

Obowiązkowy split payment od 1 listopada 2019 r.

- **Obowiązkowy split payment wszedł w życie od 1.11.2019 r.**

W przypadku towarów i usług które **nie były objęte odwrotnym obciążeniem lub solidarną odpowiedzialnością – brak przepisów przejściowych**

- ✓ faktury wystawione od 1.11.2019 r. muszą zawierać wyrazy „mechanizm podzielonej płatności”
- ✓ płatności dokonywane od 1.11.2019 r. w ramach MPP

- **Odwrotne obciążenie – przepisy przejściowe**

„Stare” zasady w przypadku dostaw towarów lub świadczenia usług, wymienionych w załączniku nr 11 lub 14 do ustawy o VAT, **dokonanych**:

- 1) **przed** dniem 1 listopada 2019 r., dla których **obowiązek podatkowy powstał lub faktura** została wystawiona po dniu 31 października 2019 r.,
- 2) **po** dniu 31 października 2019 r., dla których **faktura została wystawiona przed** dniem 1 listopada 2019 r.

- **Odpowiedzialność solidarna**

Do podatników, o których mowa w art. 105a ustawy o VAT, na rzecz których **przed 1.11.2019 r. dokonano dostawy towarów**, o których mowa w załączniku 13 do ustawy o VAT, **stosuje się przepisy dotychczasowe.**

Zmiany dotyczące kas fiskalnych, obowiązkowy NIP na paragonie

- **Nowy art. 106b (od 1.1.2020 r.)**
- 5. W przypadku sprzedaży zaewidencjonowanej przy zastosowaniu kasy rejestrującej potwierdzonej paragonem fiskalnym **fakturę na rzecz podatnika podatku lub podatku od wartości dodanej wystawia się wyłącznie**, jeżeli paragon potwierdzający dokonanie tej sprzedaży zawiera numer, za pomocą którego nabywca towarów lub usług jest zidentyfikowany na potrzeby podatku lub podatku od wartości dodanej.
- 6. W przypadku stwierdzenia, że podatnik wystawił fakturę z naruszeniem ust. 5, organ podatkowy ustala temu podatnikowi dodatkowe **zobowiązanie podatkowe w wysokości odpowiadającej 100% kwoty podatku wykazanego na tej fakturze**. W stosunku do osób fizycznych, które za ten sam czyn ponoszą odpowiedzialność za wykroczenie skarbowe albo za przestępstwo skarbowe, dodatkowego zobowiązania podatkowego nie ustala się.
- 7. Przepisów ust. 5 i 6 nie stosuje się do podatników świadczących usługi taksówek osobowych, z wyłączeniem wynajmu samochodów osobowych z kierowcą (PKWiU 49.32.11.0).”;

Zmiany dotyczące kas fiskalnych, obowiązkowy NIP na paragonie

Wejście w życie: 1 stycznia 2020 r.

Art. 106b ust. 5. W przypadku sprzedaży zaewidencjonowanej przy zastosowaniu kasy rejestrującej potwierdzonej paragonem fiskalnym **fakturę na rzecz podatnika podatku lub podatku od wartości dodanej wystawia się wyłącznie**, jeżeli paragon potwierdzający dokonanie tej sprzedaży zawiera numer, za pomocą którego nabywca towarów lub usług jest zidentyfikowany na potrzeby podatku lub podatku od wartości dodanej.

NOWE SANKCJE

- **dla wystawcy faktury** - dodatkowe zobowiązanie podatkowe w wysokości **100% kwoty podatku wykazanego na fakturze**, jeśli wystawił ją mimo braku NIP na paragonie,
- **dla nabywcy** - dodatkowe zobowiązanie podatkowe w wysokości **100% kwoty podatku wykazanego na fakturze**, jeśli wykazał fakturę w ewidencji VAT, zaś faktura dotyczyła sprzedaży potwierdzonej paragonem bez NIP.

Zmiany dotyczące kas fiskalnych – kasy online

1 maja 2019 r. weszła w życie nowelizacja ustawy o VAT oraz rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie kas fiskalnych.

Najważniejsze zmiany:

- utworzone **Centralne Repozytorium Kas** prowadzone przez **Szefa KAS**, będącego jednocześnie administratorem zawartych tam danych
- Szef KAS uprawniony do udostępnienia informacji zawartych w Repozytorium Ministrowi Finansów oraz dyrektorom izb administracji skarbowej bądź naczelnikom urzędów skarbowych lub celno-skarbowych – w zakresie niezbędnym do wykonywania ustawowych obowiązków
- Repozytorium jest systemem teleinformatycznym służącym do odbierania i gromadzenia informacji z kas rejestrujących (zarejestrowane obroty oraz dane istotne np. fiskalizacja kasy, zmiany stawek, przeglądy)
- **dane będą przesyłane przez kasy rejestrujące w sposób ciągły, zautomatyzowany i bezpośredni, w ustalonej elektronicznej strukturze logicznej (JPK)**
- Fiskalizacja kas automatyczna poprzez połączenie z Repozytorium

Zmiany dotyczące kas fiskalnych – kasy online

Od 1 stycznia 2020 r.

- usługi napraw pojazdów silnikowych oraz motorowerów, w tym naprawy opon, ich zakładania, bieżnikowania i regenerowania, oraz w zakresie wymiany opon lub kół dla pojazdów silnikowych oraz motorowerów
- sprzedaż benzyny silnikowej, oleju napędowego, gazu przeznaczonego do napędu silników spalinowych

Od 1 lipca 2020 r.

- podmioty świadczące stale lub sezonowo usługi, związane z wyżywieniem – stacjonarne placówki gastronomiczne oraz usługi w zakresie krótkotrwałego zakwaterowania – hotele, pensjonaty
- sprzedaż węgla, brykietu i podobnych paliw stałych wytwarzanych z węgla, węgla brunatnego, koksu i półkoksu przeznaczonych do celów opałowych

Od 1 stycznia 2021 r. podmioty świadczące usługi:

- fryzjerskie, kosmetyczne i kosmetologiczne, prawnicze,
- budowlane,
- w zakresie opieki medycznej świadczonej przez lekarzy i lekarzy dentystów,
- związane z działalnością obiektów służących poprawie kondycji fizycznej - wyłącznie w zakresie wstępu

Zmiany dotyczące kas fiskalnych – kasy online

Pozostali podatnicy będą mogli nadal korzystać z kas starego typu bezterminowo do ich wyeksploatowania, a w przypadku kas dwurolkowych - do uszkodzenia lub zapełnienia pamięci fiskalnej, jeśli nastąpi to wcześniej. Przepisy przejściowe przewidują jednak maksymalne terminy, w których będzie można **nabyć** kasy starego typu:

- 1) do 31 sierpnia 2019 r. – kasy z papierowym zapisem kopii,
- 2) do 31 grudnia 2022 r. – kasy z elektronicznym zapisem kopii.

To oznacza, że po upływie powyższych terminów podatnicy nie będą mogli już nabyć kas starego typu – jednak nadal będą mogli używać wcześniej nabytych kas.

Z ulgi na wymianę kas rejestrujących mogą skorzystać:

- podatnicy, którzy zostali zobligowani przez ustawę do wymiany kas w określonym terminie;
- podatnicy, którzy nie zostali zobligowani przez ustawę do wymiany kas, ale dobrowolnie rozpoczęli prowadzenie ewidencji przy pomocy kas fiskalnych online, wówczas gdy nie używali wcześniej żadnych innych kas rejestrujących.

Nowa matryca stawek VAT i wiążąca informacja stawkowa

Od 1 listopada 2019 r. - zmiana stawek dla niektórych wydawnictw

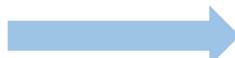
- z 23% na 8% VAT na publikacje elektroniczne
- z 5% na 8% VAT – czasopisma specjalistyczne
- z 8% na 5% - czasopisma lokalne i regionalne

Od 1 stycznia 2020 r. – pozostałe zmiany stawek tzw. nowa matryca stawek VAT

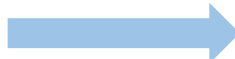
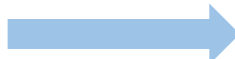
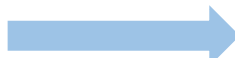
- odejście od stosowania dotychczasowej Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług (PKWiU 2008) na rzecz:

- **Nomenklatury scalonej (CN) w zakresie towarów** oraz
- **PKWiU 2015 w zakresie usług.**

Nowa matryca stawek VAT i wiążąca informacja stawkowa

Owoce tropikalne i cytrusowe, niektóre orzechy jadalne	8 %		5 %
Pieczywo każdego rodzaju, włącznie z ciastkami	różne stawki		5 %
Zupy, buliony, żywność homogenizowana i dietetyczna - w tym również dietetyczne środki spożywcze specjalnego przeznaczenia medycznego	8 %		5 %
Musztarda, niektóre przyprawy przetworzone	23 %		5 %
Soki z owoców i warzyw z nie mniej niż 20% składem surowcowym (w porównaniu z wstępną wersją projektu nowelizującego)			5 %
Produkty dla niemowląt i dzieci oraz artykuły higieniczne	8 %		5 %

Nowa matryca stawek VAT i wiążąca informacja stawkowa

Niektóre przyprawy nieprzetworzone	5 %		8 %
Homary i ośmiornice oraz inne skorupiaki, mięczaki i bezkręgowce wodne (m.in. kraby, langusty, krewetki, ostrygi, małże, ślimaki)	5 %		23 %
Dania sprzedawane w placówkach gastronomicznych, których składnikiem są ww. produkty	8 %		23 %
Lód – używany do celów spożywczych i innych celów chłodniczych	8 %		23 %
Soki z owoców i warzyw z nie mniej niż 20% składem surowcowym (w porównaniu z wstępną wersją projektu nowelizującego)			5 %
Produkty dla niemowląt i dzieci oraz artykuły higieniczne	8 %		5 %

Nowa matryca stawek VAT i wiążąca informacja stawkowa

WIĄŻĄCA INFORMACJA STAWKOWA

daje podmiotom możliwość zabezpieczenia się przed organami podatkowymi w zakresie kwestionowania stosowanych przez podmiot stawek VAT

Czym jest WIS?

- Decyzja wydawana na potrzeby stosowania stawek VAT dostawy towarów, importu towarów, wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów albo świadczenia usług.
- WIS może też dotyczyć innych przepisów niż stawki, np. zakresu stosowania obowiązkowego MPP
- Przedmiotem wniosku o wydanie WIS mogą być towary/usługi składające się na jedną czynność opodatkowaną.
- **UWAGA!** WIS **nie** dotyczy **eksportu towarów i wewnątrzwspólnotowej dostawy towarów.**

Kto będzie mógł złożyć wniosek o wydanie WIS?

- podatnik posiadający NIP
- podmiot nieposiadający NIP, który będzie dokonywał dostawy towarów, importu towarów, wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów albo świadczenia usług
- zamawiający w rozumieniu ustawy – Prawo zamówień publicznych

Nowa matryca stawek VAT i wiążąca informacja stawkowa

DECYZJA

o przyznaniu WIS powinna zostać wydana bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż 3 miesiące od dnia otrzymania wniosku

Co powinien zawierać wniosek o wydanie WIS?

- **OBLIGATORYJNIE:** dane wnioskodawcy, szczegółowy opis **jednego towaru/jednej usługi** oraz wskazanie klasyfikacji według, której towar lub usługa mają być sklasyfikowane, potwierdzenie dokonania opłaty oraz oświadczenie zastępujące pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.
- **FAKULTATYWNIE:** dokumenty, które mogą pomóc dokonać organowi właściwej klasyfikacji towaru albo usługi np. fotografie, plany, schematy, katalogi, atesty, instrukcje czy informacje od producenta.

Deklaracja VAT w formie JPK_VAT i nowe kary za błędy

Nowy JPK_VAT – plik wspólny dla deklaracji VAT + ewidencji VAT

Wejście w życie:

- ✓ **1 kwietnia 2020 r.** – dla „dużych” przedsiębiorców
- ✓ **1 lipca 2020 r.** – dla pozostałych podatników
- ✓ **1 kwietnia 2020 r.** – **rozporządzenie ws. zakresu danych**

Kara 500 zł za każdy błąd w pliku JPK_VAT, który uniemożliwi przeprowadzenie weryfikacji prawidłowości transakcji przez organy podatkowe (po wezwaniu 14 dni na poprawienie)

W praktyce nowy zakres danych do ujęcia w ewidencji VAT (JPK_VAT):

- Nowe kody towarów wrażliwych (1-10)/ usług (11-13)
- Kody transakcji (np. sprzedaż wysyłkowa, świadczenie usług elektronicznych, transakcje trójstronne, łańcuchowe, MPP, bony, usługi niematerialne)
- Kody typów dokumentów

Najnowsze orzecznictwo w zakresie VAT w jednostkach samorządu terytorialnego

Opodatkowanie dotacji – interpretacje indywidualne Dyrektora KIS z 2.11.2017 r. sygn. 0114-KDIP4.4012.412.2017.1.AKO, z 10.11.2017 r., sygn. 0114_KDIP1-2.4012.412.2017.2.SM

Stanowisko odmienne – brak opodatkowania dotacji - interpretacje indywidualne Dyrektora KIS z 15.09.2017 r., sygn. 0113-KDIPT1-3.4012.341.2017.2.JM, z 23.08.2017 r., sygn. 0113-KDIPT1-2.4012.231.2017.3.MC, z 4.08.2017 r., sygn. 0113-KDIPT1-3.4012.193.2017.2.MK

Dofinansowanie na realizację projektu, polegającego na montażu instalacji solarnych lub kotłów na biomasę, w części, w jakiej stanowi dofinansowanie do konkretnej instalacji dla danego mieszkańca **należy uznać za otrzymane od osoby trzeciej środki (dotację) mające bezpośredni wpływ na cenę** świadczonych przez Gminę usług. Środki te nie zostaną bowiem przeznaczone na ogólną działalność Gminy, lecz mogą zostać wykorzystane tylko i wyłącznie na określone działanie, tj. na wykonanie konkretnych instalacji na konkretnych nieruchomościach. W konsekwencji przedmiotowe dofinansowanie będzie stanowiło podstawę opodatkowania w myśl art. 29a ust. 1 ustawy o VAT i co do zasady będzie podlegało opodatkowaniu VAT – **wyrok WSA w Lublinie, wyrok z 8.12.2017 r., I SA/Lu 898/17**

Najnowsze orzecznictwo w zakresie VAT w jednostkach samorządu terytorialnego

Wyrok WSA w Łodzi z dnia 5 listopada 2019 r., sygn. I SA/Łd 560/19

usuwanie azbestu należy do jej zadań własnych - wynikających zarówno z ustawy o samorządzie gminnym, jak i ustawy – Prawo ochrony środowiska. A zatem **otrzymanie przez gminę dotacji nie jest związane z odpłatnym świadczeniem przez gminę na rzecz mieszkańców i nie ma wpływu na cenę świadczenia**. Dotacją są pokrywane tylko koszty związane z realizacją zadania własnego w zakresie usuwania i unieszkodliwiania wyrobów zawierających azbest. Przyznane gminie **dofinansowanie nie będzie więc stanowiło dopłaty do ceny świadczonych usług, lecz zwrot poniesionych wydatków**. Gmina nie otrzyma zatem finansowanego dotacją wynagrodzenia za świadczenie usługi w rozumieniu przepisów u.p.t.u., lecz częściową refundację poniesionych kosztów.

Skoro zatem **gmina** organizując usuwanie azbestu ze swojego terenu, **nie występuje w charakterze podatnika VAT i nie świadczy usług podlegających opodatkowaniu VAT na rzecz podmiotów posiadających tytuł prawny do dysponowania nieruchomościami na terenie gminy**, a nabytych od wykonawcy usług nie wykorzystuje do czynności opodatkowanych, to **nie przysługuje gminie prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego wynikającego z faktur związanych z realizacją tego zadania**.

Najnowsze orzecznictwo w zakresie VAT w jednostkach samorządu terytorialnego

Opodatkowanie czynności z zakresu pomocy społecznej

- Zwrot kosztów za praktyki zawodowe uczniów oraz organizację egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe, a także wydawanie za opłatą duplikatów świadectw i legitymacji, to **działalność w charakterze organu władzy publicznej, a nie w charakterze podatnika VAT** – WSA w Rzeszowie, wyrok z 27.02.2018 r., I SA/Rz 38/18
- Zapewnienie posiłków uczniom w szkołach podstawowych i gimnazjach to **usługi zwolnione z VAT** – interpretacja indywidualna z 10.05.2017 r., 0113-KDIPT1-2.4012.65.2017.1.KT
- Pobierając opłaty za pobyt i wyżywienie w żłobkach i przedszkolach **JST nie działa jako podatnik VAT** – wyrok NSA z 14.12.2017 r., I FSK 2196/15, WSA w Krakowie, wyrok z 18.05.2017 r., I SA/Kr 312/17, WSA w Szczecinie, wyrok z 19.10.2017 r., I SA/Sz 726/17
- Zapewnienie pobytu i wyżywienia za pośrednictwem jednostek pomocy społecznej i pobieranie opłat z tego tytułu **nie podlega opodatkowaniu VAT** – wyrok NSA z 14.12.2017 r., I FSK 2073/15, WSA w Gliwicach, wyrok z 4.07.2017 r., III SA/GI 498/17, WSA we Wrocławiu, 10.10.2017 r., I SA/Wr 625/17

Najnowsze orzecznictwo w zakresie VAT w jednostkach samorządu terytorialnego

Interpretacja indywidualna nr 0112-KDIL4.4012.665.2018.1.AR z 5 stycznia 2019 r. Opodatkowanie czynności z zakresu pomocy społecznej

w analizowanej sprawie mamy do czynienia z sytuacją, w której występuje skonkretyzowane świadczenie (zapewnienie usług opisanych we wniosku), które jest wykonywane z nakazu organu (decyzja administracyjna i rządowa) pomiędzy dwoma określonymi stronami transakcji, dla którego istnieje bezpośredni beneficjent czynności. **Wnioskodawca zobowiązuje się wykonać określone decyzją administracyjną i rządową czynności na rzecz konkretnej osoby, za które otrzymuje opłaty w określonej decyzją wysokości.** Możliwe jest zatem zidentyfikowanie konkretnego świadczenia wykonywanego przez Wnioskodawcę na rzecz określonego podmiotu (nabywcy). **Dlatego też, czynności świadczone przez Wnioskodawcę spełniają definicję świadczenia usług** określoną w art. 8 ust. 1 ustawy, które z uwagi na ich odpłatność podlegają opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług na podstawie art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy.

Najnowsze orzecznictwo w zakresie VAT w jednostkach samorządu terytorialnego

Wyrok NSA z dnia 24 października 2019 r. sygn. I FSK 1248/17

Z ustawy o systemie oświaty wynika, że do zadań szkoły należy również wspieranie prawidłowego rozwoju uczniów i w tym celu szkoła może zorganizować stołówkę. A zatem, uznać należy, że **prowadzenie szkolnej stołówki należy do zadań własnych gminy w zakresie szeroko pojętej edukacji. Tym samym, gmina w tym zakresie nie działa w charakterze podatnika VAT.**

Brak jest również podstaw, aby w tym zakresie odmiennie kwalifikować prowadzenie stołówki szkolnej w zależności od tego, czy korzystają z niej tylko uczniowie, czy również nauczyciele i pracownicy administracyjni. Prowadzenie stołówki szkolnej, z której korzystają odpłatnie uczniowie, ale też nauczyciele i pracownicy administracyjni mieści się w zadaniach publicznych gminy i nie podlega VAT, gdyż gmina nie działa w tym zakresie w charakterze podatnika VAT.

Najnowsze orzecznictwo w zakresie VAT w jednostkach samorządu terytorialnego

Wyrok NSA z dnia 23 października 2019 r. sygn. I FSK 1346/17

Zbycie przez gminę w formie sprzedaży mienia (nieruchomości) otrzymanego z mocy prawa (w drodze komunalizacji) bądź w drodze spadkobrania podlegać będzie opodatkowaniu VAT.

Transakcje o cywilnoprawnym charakterze dokonywane przez podmiot działający w warunkach działalności gospodarczej, przesądzają o ich opodatkowaniu VAT. Ponadto nieopodatkowanie transakcji zbycia mienia (nieruchomości) przez gminę pogorszyłoby sytuację podmiotów prywatnych dokonujących podobnych transakcji i prowadziłoby do znaczących zakłóceń konkurencji na rynku obrotu nieruchomościami położonymi na terenie gminy.

Wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 17 stycznia 2018 r. sygn. I SA/Wr 1061/17

Sprzedaż przez powiat mienia nabytego z mocy prawa (zespół pałacowo-parkowy) nie podlega opodatkowaniu VAT, ponieważ powiat przy tej transakcji nie występuje w roli podatnika VAT. Powiat nie działa w tej sytuacji w charakterze handlowca profesjonalnie zajmującego się nabywaniem i sprzedażą nieruchomości. Powiat pełni w tym przypadku wyłącznie funkcje właścicielskie, z punktu widzenia dostawy ta nieruchomość jest dla powiatu zbędna i dlatego chce się jej wyzbyć. W konsekwencji czynność ta nie będzie realizowana w ramach działalności gospodarczej powiatu w rozumieniu art. 15 ust. 2 ustawy o VAT.

Najnowsze orzecznictwo w zakresie VAT w jednostkach samorządu terytorialnego

Wyrok WSA w Krakowie z dnia 30 października 2019 r. sygn. I SA/Kr 912/19

W przypadku organizowania egzaminu ósmoklasisty, maturalnego, potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie lub eksternistycznego zarówno organy samorządowe, jednostki budżetowe, jak i Okręgowa Komisja Egzaminacyjna, działają na podstawie przepisów prawa administracyjnego związanych z organizacją i funkcjonowaniem systemu oświaty i są poddane reżimowi wynikającemu z tych przepisów. **Innymi słowy fakt, że została zawarta umowa dotycząca realizacji tych egzaminów nie oznacza, że to jest umowa cywilnoprawna, w rozumieniu u.p.t.u., w wyniku zawarcia której mogłoby dojść do naruszenia zasady konkurencyjności.** Innymi słowy, że jest to umowa, którą można byłoby zawrzeć z każdym podmiotem w każdych okolicznościach.

Nie budzi wątpliwości, że ewidentnie te czynności są wykonywane w ramach imperium, czyli w ramach władztwa publicznego. W związku z powyższym **odnośnie do zwrotu kosztów dokonywany przez OKE na rzecz gminy, obejmujących poniesione przez gminę wydatki na zakup materiałów, surowców i noclegów dla egzaminatorów na potrzeby organizacji przeprowadzanych egzaminów gmina nie działa w charakterze podatnika VAT i nie mamy tu do czynienia ani z usługami ani dostawą towarów podlegających opodatkowaniu VAT.**

Najnowsze orzecznictwo w zakresie VAT w jednostkach samorządu terytorialnego

Wyrok WSA w Rzeszowie z dnia 21 maja 2019 r. sygn. I SA/Rz 134/19

Poboru opłaty targowej jako daniny publicznej nie można traktować jako innego rodzaju działalności, czyli działalności pozostającej poza zakresem u.p.t.u. czy zwolnionej z opodatkowania, gdyż jest to realizacja obowiązków ustawowych.

Skoro jednostka samorządu terytorialnego skorzystała z prawa do nałożenia daniny publicznej, a następnie ta danina jest egzekwowana, trudno przypisywać tej aktywności charakter określonego rodzaju działalności, który mógłby rzutować na kwestie związane z pomniejszeniem podatku należnego o podatek naliczony od wydatków związanych z kosztami modernizacji targowiska miejskiego i jego administrowania.

Najnowsze orzecznictwo w zakresie VAT w jednostkach samorządu terytorialnego

Wyrok NSA z 16 stycznia 2019 r. sygn. I FSK 1391/18

Trafnie zatem podniesiono w skardze kasacyjnej, że w świetle art. 86 ust. 2a-2h u.p.t.u. uwzględnienie specyfiki działalności polega na określeniu w stosunku do konkretnych wydatków, w jaki sposób będą one wykorzystywane i że **ze względu na różnorodność działalności Gminy niewłaściwym byłoby zastosowanie w każdym przypadku wyłącznie jednej proporcji. W przypadku różnego wykorzystania wydatków zasadne jest natomiast zastosowanie różnych sposobów określenia proporcji.**

Najnowsze orzecznictwo w zakresie VAT w jednostkach samorządu terytorialnego

Wyrok NSA z 10 stycznia 2019 r. sygn. I FSK 444/18

Zdaniem NSA sposób obliczenia przewspółczynnika wskazany przez Gminę odpowiada specyfice wykonywanej przez nią działalności wodno-kanalizacyjnej. Raz jeszcze należy podkreślić, że wydatki na nabycie towarów i usług są tu sprecyzowane jako wydatki na sieć wodno-kanalizacyjną. Pytaniem jest, w jakim zakresie sieć wodno-kanalizacyjna służy działalności opodatkowanej, a w jakim nie.

Ustalenie tego za pomocą przewspółczynnika "metrażowego" jest, zdaniem NSA, oparte na wymiernych, konkretnych i dających się ustalić kryteriach prowadzących do oczekiwanego rezultatu. Pozwala bowiem w sposób wymierny ustalić, w jakim zakresie sieć wodno-kanalizacyjna jest wykorzystywana do czynności opodatkowanych, a w jakim nie.

Najnowsze orzecznictwo w zakresie VAT w jednostkach samorządu terytorialnego

Wyrok NSA z 30 sierpnia 2018 r. sygn. I FSK 1444/16

Zmiana tytułu prawnego do nieruchomości nie stanowi dostawy towarów rozumianej jako przeniesienie prawa do rozporządzania towarami jak właściciel. Taką czynnością było już bowiem ustanowienie prawa użytkowania wieczystego. Przekształcenie tego prawa we własność, tak istotne z punktu widzenia prawa cywilnego, na gruncie u.p.t.u. nie ma aż tak istotnego znaczenia. W świetle definicji dostawy towaru w rozumieniu art. 7 ust. 1 u.p.t.u., istotne bowiem jest właściwe rozumienie pojęcia "przeniesienie prawa do rozporządzenia towarem jak właściciel", a nie przeniesienie własności rzeczy. Użytkownik wieczysty już w dniu ustanowienia prawa użytkowania wieczystego uzyskał prawo do rozporządzania rzeczą jak właściciel.

Janina Fornalik

linki do transmisji

e – mail: janina.fornalik@mddp.pl

www.mddp.pl

www.mddpdigital.pl

Zapraszamy do zadawania pytań

WEBINARIUM DOSTĘPNE TAKŻE W

VAT 2020 w samorządach

Janina Fornalik

doradca podatkowy, partner w spółce doradztwa podatkowego
MDDP

WEBINARIUM DOSTĘPNE TAKŻE W

